

Hallgatói és oktatói tapasztalatok összegzése az OMHV kérdőívekről fókuszcsoportos beszélgetések alapján

Az összefoglalót készítette: Nyircsák Adrienn, külső audit szakértő

A 2017 novemberében és decemberében készített fókuszcsoportos interjúk célja az oktatói munka hallgatói véleményezése céljából alkalmazott kérdőíves módszerről (OMHV) alkotott hallgatói és oktatói vélemények, álláspontok felmérése volt.

Vezetői összefoglaló

A fókuszcsoportos beszélgetések rámutattak arra, hogy az OMHV kérdőív szerepe az oktatói munka minőségének fejlesztésében jelenlegi formájában meglehetősen behatárolt. Egy részről az oktatók és a hallgatók is úgy értékelik, hogy a kérdőíves, anonim véleményezési lehetőség hasznos és fontos eleme az oktatói munka értékelésének. Az oktatók és a tanszékvezetők az OMHV eredményeket rendszeresen megkapják és feldolgozzák. Másrészt viszont a központilag adminisztrált kérdőíves felmérés sajátosságai miatt kevesen tudják aktívan felhasználni az így nyert információt az oktatói munka fejlesztéséhez. Sem a hallgatók, sem az oktatók nem tudtak példát hozni olyan esetre, amikor kifejezetten az OMHV eredménye nyomán történt volna változás. Az oktatói oldalról főleg az alacsony részvételi arány, az eredmények lehetséges torzulása, valamint a nehezen értelmezhető adatok játszanak szerepet abban, hogy nem tudják aktívan hasznosítani a kérdőív eredményeit. A hallgatók arról számoltak be, hogy hiányoznak azok a feltételek, amelyek az értékelések nyomon követését lehetővé tennék, azaz nincsenek, vagy nagyon gyengék a visszacsatolási mechanizmusok. Emellett mindkét csoport úgy vélekedett, hogy az oktatók személyes hozzáállása, nyitottsága a hallgatói visszajelzésekre nagyban befolyásolja azok visszahatását az oktatói munkára.

A beszélgetések nyomán az is kiderült, hogy az intézményben általánosságban jól működnek a hallgatók és az oktatók közötti informális kommunikációs csatornák. Különösen jelentős a szakfelelősök szerepe a hallgatói problémák, panaszok kezelésében, illetve a hallgatók és az oktatók közötti közvetítésben. Az oktatók egy része saját maga is begyűjti a hallgatói észrevételeket a kurzus ideje alatt, ezek a módszerek saját bevallásuk, valamint a hallgatók szerint is jól működnek, és segítik őket a munkájukban. Sok konstruktív javaslat érkezett az OMHV kérdőívek tartalmára és módszertanára vonatkozóan, ezeket az elemzés külön pontban, az általános témakörök tárgyalása után ismereti.

Az elemzés a fókuszcsoportos beszélgetéseket tematikusan dolgozza fel, ahol lehetséges, példákkal illusztrálva (a résztvevői anonimitás megőrzése mellett).

Módszertan

A fókuszcsoportos beszélgetések 6-11 fős csoportokban zajlottak. A csoportok kialakításánál a fő szempont a reprezentativitás (képzési szintek és programok minél szélesebb skálájának képviselete) volt. A résztvevők kiválasztása központi felhívás révén történt, önkéntes jelentkezéssel. A beszélgetések időtartama 60 és 90 perc között húzódtott, mely alatt átlagosan

10 kérdés, és a hozzájuk kapcsolódó kibontó kérdések megvitatása történt. A résztvevőknek lehetőségük volt egymástól is kérdezni (a témába vágóan), illetve új témákat, szempontokat felvetni. A beszélgetéseket az intézmény külső audit szakértője vezette le, a minőségbiztosítási projektcsoport felkérésére. A fókuszcsoportok résztvevői a beszélgetések kezdetén kitöltöttek és aláírtak egy nyilatkozatot, amelyben vállalták a részvételt és rendelkeztek az adatkezelés és feldolgozás (pl. hangfelvétel készítése) feltételeiről. A fókuszcsoportok szervezői a résztvevők számára teljes anonimitást biztosítanak.

Főbb iránymutató kérdések

Célcsoporttól függően egyes kérdések nagyobb hangsúlyt kaptak, mások pedig teljesen kimaradtak.

Tapasztalatok

1. (a) Ki szokták-e tölteni az oktatói munka hallgatói véleményezésére vonatkozó kérdőívet? Ha nem, mi ennek az oka? Ha igen, mi motiválja őket elsősorban? [hallgatók]
1. (b) Meg szokták-e kapni az oktatói munka hallgatói véleményezésére vonatkozó kérdőívek eredményét? [oktatók]
2. Mit gondolnak, az intézmény hogyan használja fel a kérdőívek eredményeit?
3. Hasznosnak tartják-e az ilyen formában történő visszajelzést? Miért?
4. Véleményük szerint az oktatók figyelembe veszik-e a kérdőíveken begyűjtött hallgatói véleményeket?
5. (a) Tudnak-e példát mondani személyes tapasztalatra, amikor úgy érezték, hogy a visszajelzéseiket figyelembe vették, beépítették, akár az oktatók, akár az intézmény adminisztrátorai? [hallgatók]
5. (b) Tudnak-e példát mondani személyes tapasztalatra, amikor figyelembe vették a kérdőív eredményeit? Milyen jellegű változtatások voltak ezek? [oktatók]
6. Véleményük szerint az oktatók nyitottak-e a hallgatói javaslatokra, reagálnak-e a személyes és írásos megkeresésekre?
7. Megítélésük szerint a kurzusértékelés során mind a pozitív, mind a negatív tapasztalatok, vélemények megosztására, ill. kifejezésére is van lehetőség?
8. Az oktatók milyen alternatív módszereket, kommunikációs csatornákat vesznek igénybe a hallgatókkal való kapcsolattartásra, véleményük kikérésére?

Javaslatok

1. Mi lenne a legjobb módja az oktatói munka értékelésének?
2. Milyen lehetőségei vannak egy hallgatónak érdemben befolyásolni a kurzusok és az oktatás minőségét?

3. Mit lehetne tenni annak érdekében, hogy a hallgatói visszajelzéseket visszacsatolják a képzés fejlesztése céljából? Kik azok a személyek vagy intézményi egységek, akiknek/amelyeknek ráhatása lehet erre?
4. Milyen jellegű információt szeretnének kapni ahhoz, hogy azt figyelembe tudják venni a jövőben kurzusfejlesztés céljából? Milyen konkrét szöveges vagy számszerű adatok jelentenének érdemi információt? [oktatók]

Fókuszcsoportok résztvevői és időpontjai:

1. **Felnőttképzés – pedagógus szakirányú továbbképzés:** 2017. november 11. – 6 fő
Képzési programok: drámapedagógus, gyermek néptánc szakvizsga, népi gyermekjáték oktató (szakirányú továbbképzés)
A drámapedagógus hallgatók a beszélgetés kb. felénél kimentek a teremből (órájuk kezdődött), de az első felében aktívan részt vettek.
2. **Nappali alapszakos képzés:** 2017. november 30. – 11 fő
Képzési programok: 2 fő szociálpedagógia alapszak (2. évfolyam); 3 fő óvodapedagógus alapszak (2. évfolyam); 3 fő tanító alapszak (2. évfolyam), 3 fő csecsemő- és kisgyermeknevelő alapszak ill. felsőfokú szakképzés (2. évfolyam)
3. **Oktatók:** 2017. december 6. – 11 fő
Tanszékek/képzési programok:

Főbb következtetések és javaslatok összegzése

Az OMHV fogalmának és a kérdőívvezés gyakorlatának ismerete

Általánosságban mindhárom csoport tisztában volt az oktatói munka hallgatói véleményezése (OMHV) kérőív mibenlétével, megjelenési formájával, az adatfelvétel ütemezésével. A kérdőív pontos tartalmát, kérdéseit nem mindenki tudta felidézni, ezzel kapcsolatban több ellentétes vélemény is megjelent (pl. van-e kifejtős kérdés). Az oktatók közül volt, aki a DPR kérdőívvel tévesztette össze az OMHV-t.

Kitöltési szokások

Mindhárom csoportban felmerült a szélsőséges kitöltési minták lehetősége, azaz, hogy csak akkor töltik ki a hallgatók a kérdőívet, ha kifejezetten negatív vagy kifejezetten pozitív tapasztalatuk van. Ez az eredmények torzulásához vezetnek. A hallgatókra inkább jellemző, hogy a negatív véleményüknek adnak hangot a kérdőíven keresztül, úgy érzik, hogy a pozitív élményekkel kapcsolatban más úton is tudnak jelezni az oktatók felé (pl. személyesen). Azt azonban a hallgatók cáfolták, ami az oktatók beszélgetése során felmerült, hogy személyes sérelemből, bosszúállási szándékból kiindulva írnának negatív tapasztalataikról. A hallgatók

szerint inkább olyan problémákat szoktak a kérdőív révén felvetni, ami szélesebb köröket, akár az egész csoportot érinti. Az oktatók ezzel szemben úgy vélekednek, hogy a hallgatók erős érzelmi befolyásoltság állapotában töltik ki a kérdőíveket, ezért nem lehet objektívként kezelni az ebből nyert információt.

Az OMHV kitöltésének és felhasználásnak határai (visszatartó és támogató tényezők)

- *Energiabefektetés és költség-haszon mérlegelés:* a hallgatók egy része úgy vélekedik, hogy inkább kibírják azt a félévet, amíg egy adott oktató kurzusa tart, minthogy felvállaljanak egy potenciális konfliktust az esetleges problémák megoldásával kapcsolatban (nappali, felnőttképzés).
- *Szubsztivitás:* az oktatók körében felmerült az, hogy a hallgatók bizonyos csoportjai (pl. az alapképzésben résztvevők) nem rendelkeznek kellő tapasztalattal és ismerettel ahhoz, hogy a munkájukat megfelelően (szakmai-pedagógiai szempontok alapján) értékelni tudják. Egyes oktatók véleménye szerint ezért nem lehet minden esetben teljes értékűként figyelembe venni a hallgatói véleményeket. Elhangzott az is, hogy a levelezős hallgatók értékelései ebből a szempontból komolyabban vehetők.
- *Negatív visszahatástól való félelem:* Bizonyos hallgatók abbéli félelmüket fejezték ki, hogy egy csoportos negatív eredmény visszavetheti az oktatók együttműködési szándékát, negatív irányba hatva a hallgatók és az oktató közötti bizalomra.
- *Anonimitás:* A OMHV anonimitása minden résztvevőben kellőképp tudatosult, ugyanakkor a hallgatókban felmerültek kételyek a Neptun-kód alapján történő visszakereshetőséggel kapcsolatban. A kis létszámú csoportokban az anonimitás ellenére is könnyebben következtetni lehet a válaszadók kilétére. Az oktatók az anonimitás kérdését oktatói oldalról is felvetették, azaz, hogy ők nem anonimizáltak az értékelési folyamatban, a hallgatókkal ellentétben.
- *Időzítés:* A kitöltési arányt nagyban befolyásoló tényező a kérdőív ütemezése. A nappali tagozatos hallgatók és az oktatók egyaránt vélelmezik, hogy a vizsgaidőszak nem a legmegfelelőbb időszak a kitöltésre. A felnőttképzésben résztvevő hallgatóknak ez nem jelent problémát.
- *Technikai feltételek:* A kitöltési felület nem mindig ösztönzi a hallgatókat a kitöltésre, például, ha ugyanazt az oktatót kell három kurzus kapcsán külön értékelni [nappali alapszak]. Az oktatók számára nem mindig világos a kapott eredményekből, hogy mely kurzusaira vonatkozóan töltötték ki a kérdőívet, ezért nehezen tudják értelmezni az eredményeket.
- *Tartalmi elemek:* A hallgatók a kérdőív hosszát, időigényességét említették, az oktatók pedig inkább a kérdőív egyes tárgyakkal kapcsolatos relevanciájára (annak hiányára) hívták fel a figyelmet. A konkrét tartalmi javaslatokat a „Javaslatok” címszó alatt tárgyalja az elemzés. Mind a hallgatók, mind az oktatók említették a katolikus

szellemiségre vonatkozó elemet, azaz, hogy a tárgy mennyiben kapcsolódik a főiskola szellemiségéhez, a vallási értékekhez. Ezzel kapcsolatban egyöntetű volt a vélemény, hogy bizonyos tárgyak esetén (főleg készség- és természettudományos tárgyak pl. informatika, matematika) ezt a kérdést nehéz értelmezni.

Oktatók és hallgatók közötti kommunikáció

A kérdőívek használhatóságával szoros összefüggésben kiemelt téma volt a beszélgetések során a hallgatók és oktatók közötti kapcsolat és kommunikáció.

A hallgatók egyöntetűen azt vallják, hogy az oktatók hajlandósága a hallgatói vélemények figyelembevételére (akár kérdőíven keresztül begyűjtött, akár személyesen kommunikált) személyiségfüggő. Sok oktató nyitott arra, hogy meghallgassa a hallgatók felvetéseit, mások viszont elzárkóznak ez elől, illetve akár ellenségesen reagálnak (pl. „kitalálok valamit, hogy hogyan tudok velük kegyetlenkedni”, drámapedagógia szakképzés). A nappali szakos hallgatóknak is az a tapasztalata, hogy vannak olyan oktatók, akik a hallgatókkal való információcserét sem teszik lehetővé. Az oktatókkal folytatott beszélgetés is azt támasztotta alá, hogy azok az oktatók, akik számára fontos a hallgatói visszajelzés, folyamatosan, a kurzus közben is kikérik a hallgatók véleményét.

Hallgatói és oktatói beszámolók is azt támasztják alá, hogy egyes oktatók fogékonyabbak a hallgatói visszajelzésekre, sőt, saját maguk teremtenek erre csatornát, lehetőséget. Ennek legfőbb példája a kurzus közben vagy végén kitöltendő kérdőív, amit az oktató saját maga állít össze és az óra kereteiben oszt ki. A „házi” kérdőívekkel kapcsolatban egyértelműen pozitív tapasztalatokról számoltak be az oktatók és a hallgatók egyaránt. A hallgatók kézzelfoghatóan érzik, hogy az oktatók kíváncsiak a véleményükre, az oktatók pedig úgy gondolják, hogy használhatóbb információt kapnak, mert egyrészt ők határozzák meg a kérdéseket az igényeiknek megfelelően, valamint azonnal kézhez kapják a véleményeket.

Egy példa a saját kérdőív alapján történt változtatásra (nappali alapszakos képzés):

A csoportban az egyik hallgató – saját maga és társai megítélése szerint is - a többiekhez képest jobban teljesített a vizsgán, mégis rosszabb jegyet kapott. A kérdőíves értékelés során (belső kérdőívről van szó) a csoport minden tagja jelezte ezt a benyomást az oktató felé, ennek hatására a hallgató megkapta a jobb jegyet.

Intézményi kommunikációs csatornák

A hallgatói beszélgetésekből egyértelműen kiemelkedett a szakfelelős szerepe a hallgatók és az intézmény között való közvetítésben. A felnőttképzésen és a nappali képzésen egyaránt nagy hangsúlyt kap a szakfelelős megközelíthetősége, elérhetősége. A hallgatók információforrásként, valamint közvetítőként is tekintenek a szakfelelősre. Ez utóbbi szerepkörben többször előfordult, hogy a szakfelelőshöz fordultak a hallgatók az egyes oktatókkal, illetve kurzusokkal kapcsolatos problémáikkal. A szakfelelős sikeres közbenjárásának eredményeképp több változásra is volt példa:

- két különböző oktató nagyban eltérő követelményeket támasztott ugyanazzal a tárggyal kapcsolatban, valamint eltérő szakmai színvonalat képviseltek, a hallgatók a szakvezetőt keresték meg, amelynek eredményeképp a magasabb szakmai színvonalat képviselő és reálisabb követelményeket támasztó oktató vette át az egész csoportot [felnőttképzés, gyermek néptánc szakvizsga, folklór tárgy]
- két óraadó oktatóval is felmerültek problémák (melynek természetét a válaszadók nem részletezték), a szakfelelős segítségével a hallgatók elérték, hogy következő félévben az oktatók ne tanítsák őket [nappali alapszak]

A legtöbb képzésen (például szociálpedagógia, óvodapedagógus szakok) jól működik a hallgatók és szakfelelős közötti kapcsolat, ugyanakkor arra is van példa, hogy a hallgatók nem ismerik, vagy nem tudják elérni a szakfelelőst. Ez a csecsemő- és kisgyermeknevelő szakképzés esetében merült fel, ahol a hallgatók beszámolója alapján az alapszakos szakfelelős foglalkozik a szakképzéses hallgatókkal is, saját szakfelelősük tapasztalataik szerint ritkán elérhető. Azonban a hallgatók részéről is elmard egyes esetekben a tájékozódás, nem mindig vannak tisztában azzal, a információ elérhetősége ellenére, hogy kihez milyen természetű ügyekkel tudnak fordulni (felnőttképzés).

Összegezve, a komolyabb problémák esetén a hallgatók inkább még az év során a szakfelelőshöz fordulnak az oktatói munkával kapcsolatos észrevételeikkel.

A nappali alapképzéses hallgatók körében felmerült Hallgatói Önkormányzat szerepe a hallgatói panaszok, észrevételek összegyűjtésében. A beszélgetésből az derült ki, hogy sok hallgató számára a HÖK ezen feladatköre ismeretlen.

Visszacsatolás és a kérdőív eredményeinek felhasználása

A beszélgetésekből egyértelműen kiderült, hogy kizárólag a központi OMHV kérdőív eredményei önmagukban nem készítetik az oktatókat változtatásra. Az oktatói fókuszcsoporthoz résztvevői közül senki sem tudott példát hozni olyan esetre, amikor kifejezetten az OMHV eredmények figyelembevételével alakított volna a kurzus vagy az oktatói módszertan bármely elemén. A hallgatók általános tapasztalata pedig az, hogy nincsen információjuk arról, hogy az oktatók hogyan reagálnak az eredményekre, vagy hogy azokat hogyan használják fel a munkájuk során, így ők sem tudtak ilyen példát említeni. Három fő tényező befolyásolja azt, hogy az OMHV eredményei miért nem kerülnek hasznosításra.

Az eredmények használhatósága

Az oktatók úgy vélik, hogy az alacsony kitöltési arány, illetve a „szélsőséges” kitöltési szokások (csak a kifejezetten pozitív és negatív vélemények, kevés konstruktív javaslat) miatt nem tudják érdemben hasznosítani a kérdőívek eredményét. Elhangzott az is, hogy egyes tárgyak esetében a kérdőív univerzális jellege nem generál használható információt számukra. Továbbá felmerült, hogy egy oktató, aki több tárgyat is tanít, a rendszerben nem tudja elkülöníteni, hogy mely konkrét kurzusára vonatkoznak a beérkező válaszok. Olyan oktatói

vélemény is megfogalmazódott, hogy a kérdőív nem nyújt számára semmilyen olyan információt, amivel maga az oktató ne lett volna már korábban tisztában, főleg, ha a csoporttal jól működik a kommunikáció.

Kommunikáció és nyilvánosság

A hallgatói oldal leginkább a visszacsatolás hiányát emelte ki. Mivel a kurzus lezárulta után töltik ki a kérdőívet, nagyon ritka esetben értesülnek az eredményekről. Gyakran előfordul továbbá, hogy egy oktató csak egy-egy félévben oktatja őket, ezért nem tudják nyomon követni, hogy az oktató változtatott-e valamin a hallgatói visszajelzések hatására. Az évfolyamok közötti kommunikációban az oktatói értékelések csak informális módon kapnak szerepet, a hallgatóknak nincs lehetőségük megismerni a korábbi évek hallgatói véleményeit egy-egy tárgyra vagy oktatóra vonatkozóan. Felmerült az is, hogy mivel kis intézményről van szó, kevés a választható tantárgy, így az oktatókról és kurzusokról szerzett információkat a hallgatók nem tudják úgy hasznosítani, mint sok nagyobb intézményben, ahol az értékeléseknek a kurzus- illetve oktatóválasztásban lehet szerepe.

Az oktatói csoportban az OMHV eredmények vezetőség felé való kommunikációjáról megoszlottak a vélemények. Volt olyan oktató, aki szerint „jelen formájában ne kerüljön a vezetőséghez”. Mások pedig úgy vélekedtek, hogy kifejezetten hasznos, hogy a tanszékvezetők megismerhetik az értékeléseket.

Személyes tényezők

A hallgatók úgy vélekednek, hogy az oktatók hozzáállásától, személyiségétől nagyban függ az, hogy hogyan viszonyul a hallgatói visszajelzésekhez. A nappali alapszakos hallgatók említették, hogy volt olyan oktató, aki ugyan ismertette a csoportjának az OMHV eredményeit, ugyanakkor azt is hozzátette, hogy ennek ellenére „nem fog semmit változtatni”.

A képzésekkel kapcsolatban leggyakrabban felmerülő problémakörök

Az alábbiakban a hallgatói beszélgetések alapján összegyűjtött, az egyes képzési programokkal kapcsolatos legkiemelkedőbb témakörök, problémák, illetve felvetések rövid ismertetése következik. A hallgatók úgy értékelték, hogy ezek azok a témák, amelyekkel kapcsolatban véleményt szoktak megfogalmazni az OMHV-n keresztül.

Felnőttképzés

A felnőttképzéssel kapcsolatban főleg rendszerszintű problémák merültek fel. A hallgatók egy része úgy vélekedett, hogy ezeknek a gyökerei nem az oktatói munkában, hanem inkább a képzés struktúrájában keresendők. Meglátásuk szerint „onnan föntről” határozzák meg a kereteket, és ezeken belül az oktatók lehetőségei is korlátozottak.

- A képzési követelmények összehangolásának hiánya egy képzésen belül, illetve tantárgyak között, a kimeneti követelmények eltérő (gyakran ad hoc) értelmezése.
- Szabadon választott tárgyak hiánya, a képzés felépítésébe nincs a hallgatóknak beleszólásuk.

- Differenciált oktatás igénye: szakmai életút, előképzettség figyelembe vétele, főleg gyakorlati tárgyak esetén – Példa: húszéves táncos előképzettséggel rendelkező pedagógus, és teljesen kezdő kollégájának egyazon csoportban való oktatása.

Nappali alapképzések

A nappali alapképzésen három fő téma köré épültek a hallgatói észrevételek: a szakmai gyakorlat koordinációja, az órarendi korlátok, illetve az egyes oktatók hallgatókkal való kommunikációja merült fel a beszélgetés során.

- A szakmai gyakorlattal kapcsolatban a hallgatók úgy érzik, nem készítik fel őket megfelelően, nem kapnak megfelelő tájékoztatást kellő időben (főleg tanító alapképzés). A gyakorlati helyek sem kapnak információt a hallgatók felkészültségéről, ez pedig gyakran szakmai szempontból problémás helyzeteket eredményez:
  - Példa 1: egy óvodapedagógus hallgatónak a gyakorlata alatt testnevelési foglalkozást kellett levezetnie, de akkor még ezt nem tanulták;
  - Példa 2: tanító alapszakos hallgató úgy ment matematikát tanítani általános iskolásoknak, hogy hiányzott a releváns tantárgypedagógiai tudása.
- A csecsemősök nem választhatják meg a gyakorlati helyüket, ez nagy problémát okoz a közlekedés miatt (a bölcsődék reggel 6 körül nyitnak), Budát, vagy 40 km-re lévő települést adnak meg gyakorlati helyként. Sok hallgató a szakmai gyakorlat 12 hetes ideje alatt kénytelen budapesti lakhelyet keresni, mert máshogy nem tudnának beérni időben.
- Tanító alapszak: a főiskolának nincs kapcsolata a Vácon működő általános iskolákkal (a hallgatók szerint ez helyzet az előző vezetőség idején alakult ki), mindenki Pestre jár. A hallgatók szeretnék, ha az intézmény a Vácon található iskolákkal, ill. speciális intézményekkel (pl. hallássérültekkel foglalkozó iskola) is kialakítani működő kapcsolatot.
- Órarend rugalmatlansága, amely egész napos bennmaradást követel (előfordul, hogy reggel 8-tól este 7-ig), főleg az óraadókkal nehéz egyeztetni.
- Oktatók hozzáállása, beszédstílusa, a hallgatók nem partnerként való kezelése. A hallgatók úgy vélekednek, hogy néhány oktató nem felnőttként tekint rájuk, és esetenként degradáló, személyeskedő hangvételben beszél velük. Néhány példa:
  - Előfordult, hogy egy oktató nem engedte, hogy az óra alatt a hallgató zsebkendőt tartson az asztalon, illetve elvárta, hogy a hallgatók kéredzkedjenek ki a mosdóra.
  - Az egyik hallgató a „gyomorgörcs” és a „félelem” szavakkal jellemezte az óra légkörét (nem kívánta megosztani, hogy melyik tárgyról van szó)
  - Jellemző az egyes képzések „versenyztetése”, összehasonlítása. A hallgatók arról számoltak be, hogy az oktatók kijelentették, hogy ugyanazzal a tárggyal kapcsolatban eltérő követelményeket támasztanak attól függően, hogy ki melyik

képzésben vesz részt. Példa: elhangzott, hogy a „tanítósok sokkal jobbak”, ezért tőlük többet várnak el.

Javaslatok az OMHV fejlesztésére

Az alábbi gyakorlati javaslatok hangzottak el a beszélgetések során. A javaslatok sorrendje nem tükrözi azok támogatottsági arányát vagy jelentőségét. Továbbá előfordult, hogy egy-egy szempontot érintően ellentétes javaslatokat is megfogalmaztak a résztvevők.

1. Kérdőív felépítése, kérdései

- Skálás kérdések számának csökkentése (felnőttképzés)
- Kérdések számának csökkentése (nappali képzés)
- Kifejtős kérdések arányának növelése (nappali képzés)
- Tantárgyspecifikus kérdéssorok kidolgozása (oktatók)
- Oktatói javaslatok összegyűjtése a kérdéssor kidolgozásához (oktatók)
- Konkrét javaslatok:
  - Mennyire empátikus az oktató?
  - Mi az, amit a hallgató hasznosítani tudott a kurzusból? Mi fejlesztette őket?
- Ne legyenek konkrét kérdések, inkább csak témaköri megjelölések szabad kifejtéssel
- Csak a tantárgyra vonatkozó kérdések szerepeljenek, az oktató személyével kapcsolatban ne legyenek kérdések

2. A felmérés módszertani, technikai és időbeli feltételei

- Okostelefonos alkalmazás
- Az egy oktatóhoz tartozó kurzusok eredményeinek világos szétválasztása (oktatók)
- Az egy oktatóhoz tartozó kurzusok összesített értékelése (hallgatók)
- Félév közben történő felmérés (nappali képzés)
- Kérdőív időzítése a kurzus lezárulását követően 6-8 héttel (oktatók)
- Legyen-e kötelező?
  - Pro érvek: válaszadási arány növelése, adatok minőségének javulása
    - pl. vizsgajelentkezéshez való kötés, minimum számú kérdőív kitöltése
  - Ellenérvek: pozitív ösztönzés (pl. nyereményjáték) jobban működik, nem biztos, hogy a kötelező kitöltés használhatóbb adatokat eredményez
- A hallgatóknak tartsanak előzetes tájékoztatást az OMHV-ról és az értékelés szempontjairól (oktatók)
- Az OMHV kitöltése az óra ideje alatt történjen (hallgatók)

3. Alternatív felmérési módszerek

- Kötetlen csoportos beszélgetés, oktatókkal, szakfelelősökkel
- Fókuszcsoportok (egy-egy képzési programon belül, vagy vegyes összetételű)

- Szakfelelősökkel való „osztályfőnöki óra” jellegű esemény, olyan alkalom, ahol kifejezetten az oktatói munkát érintő hallgatói észrevételeket gyűjtenék össze
  - Záróvizsga utáni körbeülős, reflektív beszélgetés (oktatók javaslata)
4. Adatok feldolgozása, hasznosítása, visszacsatolás
- Ismételt kérdőívezés, a második körben kifejezetten a változtatásokra, a korábbi eredmények hatására vonatkozna a kérdőív (nappali hallgatók)
  - Nyilvános hozzáférés (belső rendszerben, vagy a markmyprofessor.hu oldal mintájára)
  - A tanszékvezetők hozzáférése az eredményekhez: megoszló vélemények, a tanszékvezetők hasznosnak tartják, az oktatók egy része nem támogatja
  - Ebben a formájában ne kerüljön a vezetőséghez (oktatók)
  - Milyen jelekből látnák a hallgatók, hogy az oktató figyelembe veszi a hallgatói értékeléseket?
    - elvárásokon, hozzáálláson való változtatás
    - jelezze a hallgatók felé, hogy elolvasta a véleményeket
5. Egyéb minőséggel kapcsolatos javaslatok
- Egységes szabályzat a számonkérésre vonatkozóan, követelmények egységesítése (felnőttképzés)